

LUDWIG – KORTÁRS
MÚZEUM MŰVESZETI
MÚZEUM

DIORAMA IN CONTEMPORARY ART

DIORÁMA A KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZEK BEN

**KISEBB
VILÁGOK
SMALLER
WORLDS**

2022.10.14. - 2023.01.15.

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK | EXHIBITING ARTISTS

ALBERT Ádám * BABOS Zsili Bertalan * BP. SZABÓ György *
Alexandra CROUWERS * Mark DION * Nathalie DJURBERG &
Hans BERG * Daniel ERNST * Janie GEISER *
GOMBOS Andrea * Eva GONGGRIJP * GWIZDALA Dáriusz *
ICKO Dávid * KARÁCSONYI László * Tomasz KULKA *
OVÉ PICTURES (Veronika OBERTOVIÁ & Michaela ČOPÍKOVÁ) *
PISTA HORROR * Curtis Talwst SANTIAGO *
Wieland SCHÖNFELDER * Tracey SNELLING * SZABÓ Eszter *
SZAUDER Dávid * SZÖLLŐSI Géza * TRANKER Kata *
UJHÁZI Péter

KURÁTOROK | CURATORS

Jan ELANTKOWSKI, PETRÓ Zsuzska

KIÁLLÍTÁSI KONCEPCIÓ | EXHIBITION CONCEPT

PETRÓ Zsuzska

KÖLCSÖNZÖK | LENDERS

Málnay B. Levente * Galerie Nagel Draxler, Berlin/Köln * Galeria
Propaganda, Warszawa * Rónaszéki László * Martina Simeti
Gallery, Milano * Julia Stoschek Foundation, Berlin/Düsseldorf *
VárfoK Galéria, Budapest * VILTIN Galéria, Budapest *
és a művészek | and the artists

A KIÁLLÍTÁS PARTNEREI ÉS TÁMOGATÓI | PARTNERS AND SPONSORS

Kulturális és Innovációs Minisztérium | Ministry of Culture
and Innovation * Liszt Ünnep Nemzetközi Kulturális Fesztivál
Liszt Fest International Cultural Festival * Műpa * Collegium
Hungaricum Berlin * Holland Királyság Nagykövetsége
Embassy of the Kingdom of the Netherlands * Mondriaan Fund *
WeMakeVR * Szlovák Intézet - Budapest | Slovak Institute -
Budapest * Soledad Senlle Art Foundation * Roadster Magazin

A kiállítás a Liszt Ünnep keretében a Műpa és a Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum közös programja. | This exhibition of the Liszt Fest is jointly presented by Műpa Budapest and Ludwig Museum - Museum of Contemporary Art.

LUDWIG — KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

KISEBB
VILÁGOK
SMALLER
WORLDS

DIORAMA A KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

DIORAMA IN CONTEMPORARY ART

2022.10.14. - 2023.01.15.

KISEBB VILÁGOK DIORÁMA A KORTÁRS MŰVÉSZETBEN

ALBERT Ádám: Alexander von Humboldt dolgozószobája, perspektivakabinet (részlet) | *Alexander von Humboldt's Studio, peepshow box (detail), 2011*
plexi, MDF, dibond, bükkfa, rozsdamentes acél | plexi, MDF, dibond, wood, steel * A művész és a Kisterem jóvoltából | Courtesy of the artist and Kisterem

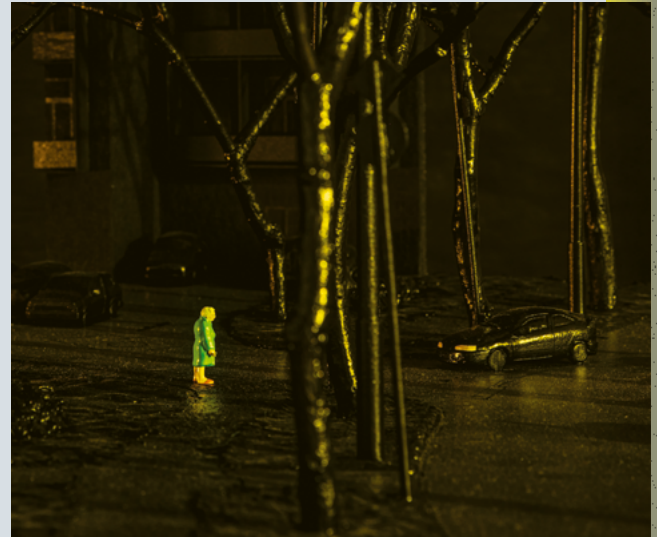
A dioráma a 19. században született a művészet és a szórakoztató ipar szerelemgyerekeként. Később a természettudományi múzeumok kedvelt prezentációs eszközeként terjedt el. A festészeti eljárásokat, szcenikai megoldásokat és optikai illúziót ötvöző prezentációs formátum hagyományosan lehatárolt doboztérben, a realitás illúzióját keltve, immerzív installációként hivatott egy-egy természettudományos vagy antropológiai eredményt, elméletet szemléltetni a laikusok számára.

A fotográfia úttörőjeként ismert francia festő, Louis Daguerre 1821-ben mutatta be az első diorámát Párizsban, majd annak sikerén felbuzdulva 1823-ban

SMALLER WORLDS DIORAMA IN CONTEMPORARY ART

The diorama was born as the love child of art and the entertainment industry in the early 19th century. Later on, it was also popularised as a display method used by natural science museums. This presentational format that combines painting methods, stage design and optical illusion aims to present natural scientific or anthropological results and theories to laypersons as an immersive installation, conveying the illusion of reality within the limited space of a box.

GOMBOS Andrea: Mindjárt hajnalodik, most már sárga az idő
It's Almost Dawn, Now It's Yellow, 2019
vegyes technika | mixed media * **Fotó** | Photo: **Egressy Orsi**
A művész jóvoltából | Courtesy of the artist

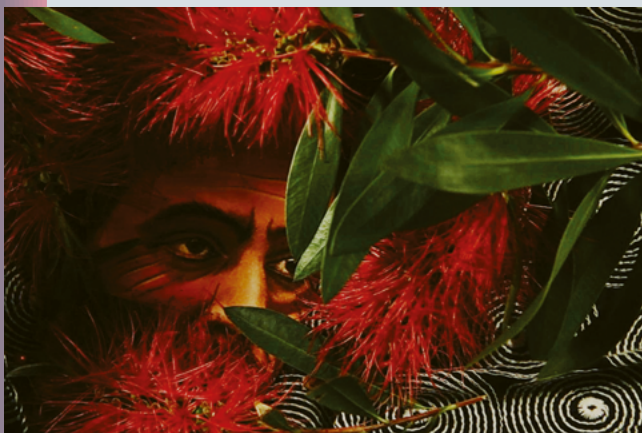

Londonban. Mindkét oldalukon megfestett, nagyméretű, áttetsző táblákat rétegzett egymásra, majd fényeffektusokkal keltette életre a tájképeket és építészeti látképeket ábrázoló festményeket.

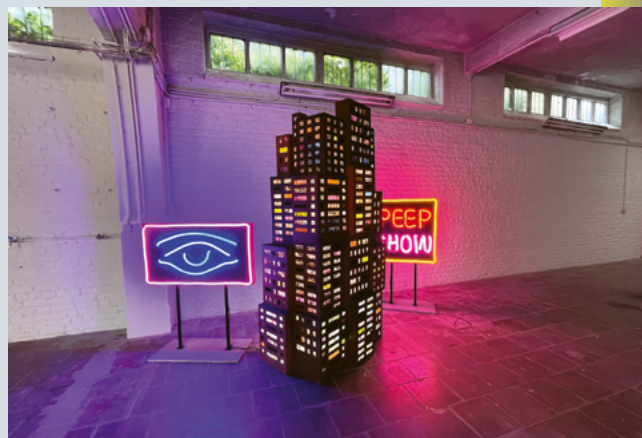
A dioráma elnevezés feltehetően a görög „dia” (keresztül) és „orama” (jelenet) szavakból származik, a „di” (dis) előtag ugyanakkor utal a kettőségre, duplikátumra is. Az eljárás áttöri a látható és láthatatlan, a megfigyelő és megfigyelt közti falat, lehetőséget ad egy másik dimenzióba való átlépésre, ugyanakkor duplikálja, másolja a valóságot.

A festészet és optikai illúziók mellett szövevényes szálakon kötődik a színpadtechnikához és szcenikához, valamint olyan egyéb bazári látványosságokhoz, mint a 360 fokban szemlélhető panorámakép vagy a peep show, azaz kukucskáldoboz, sőt a 19. század második felében elterjedt babaház. Amatőr természetkedvelők szintén üveggel lezárt dobozokban tették közzemlére növény- vagy taxidermia-gyűjteményüket, gyakran életszerű jelenetekbe rendezve.

E tárgyak jellemzően mélylélektani hatásmechanizmusok révén érnek el zsigeri hatást a nézőben. A voyeurizmus már-már bűnös bizsergése a túlvilági misztérium közelségével és a fantáziavilág feletti teljes kontroll

Janie GEISER: A kolibriháború | *The Hummingbird Wars*, 2014
videórészlet | film still * A művész jóvoltából | Courtesy of the artist

Tracey SNELLING: Figyelsz engem, figyellek téged

Watching me Watching you, 2021

fa, festék, tintasugaras nyomatok, műanyag, elektrolumineszcens huzal, lámpák, médialejátszók, LCD-képernyők, LED, hangszórók, transzformátor
wood, paint, inkjet prints, plastic, electroluminescent wire, lights, media
players, LCD screens, LED light, speakers, transformer

A művész és a Pulpo Gallery, Murnau am Staffelsee jóvoltából
Courtesy of the artist and Pulpo Gallery, Murnau am Staffelsee

Louis Daguerre, the French painter heralded as the pioneer of photography, presented the prototype of diorama in Paris in 1821. Emboldened by the success of his endeavour, he created his second spectacle in London in 1823. He placed layers of grandiose transparent painted panels on top of each other, which he brought to life with projected light effects.

The word diorama stems from the Greek word 'dia' (through) and 'orama' (scene), while the prefix 'di' (dis) might also refer to the word double. The method breaks through the barrier between the visible and the invisible, as well as the observer and the observed, enabling the viewer to enter another dimension, while creating a realistic copy of our own world.

The genre is connected to a wide array of different representational methods and objects, such as theat-

Nathalie DJURBERG & Hans BERG: *Nem ketten vagyunk, egyek vagyunk* | *We are not two, We are one*, 2008 videórészlet | film still * **A művészek és a Gió Marconi, Milan jóvoltából. Kölcsönzés a Julia Stoschek Foundationtól, Berlin/Düsseldorf | Courtesy of the artists and Gió Marconi, Milan. On loan from Julia Stoschek Foundation, Berlin/Düsseldorf**

örömeivel társul. A kukucskaáldoboz titokzatosságával, sejtelmességével a kimondhatatlant vagy ábrázolhatatlant is megmutathatta, így válhatott idővel a groteszk, horrorisztikus fikciók kifejezési formájává. A diorámával szoros rokonságot mutató miniatűr babaház a gyermekpszichológiában előszeretettel alkalmazott terápiás eszköz a traumafeldolgozás során.

A kiállításon megjelenő kortárs művek a dioráma komplex hatásmechanizmusát felhasználva kibogozhatatlan modern világunkat igyekeznek befogadhatóvá, értelmezhetővé tenni nemcsak a néző, hanem az alkotó számára is. Már-már misztikus jelentésrétegeket öltenek magukra a bemutatott művek. A misztikum gyermeki csodálatát felébresztve egy másik dimenzióba engednek bepillantást, legyen az tudományos-fantasztikus, félelmetes vagy egyszerűen a tudatalattink kifejeződése.

rical set design, the panorama image (which is designed to be viewed in 360 degree), the so-called peep show, or even the doll house (which gained popularity in the second half of the 19th century). Nature enthusiasts used to display their most precious possessions, plant samples and taxidermy collections in glass covered boxes, often arranged into lifelike scenes.

These objects usually achieve a visceral effect in the spectator through a deep psychological mechanism. Here, the mischievous thrill of voyeurism meets other-worldly mystery and the absolute control over this fantasy world. With their secrecy and obscurity, peep shows were able to show the unspeakable and undepictable, hence becoming the form of expression for grotesque and horroristic fiction over time. In close kinship with the diorama, miniature doll houses are popular therapeutic tools in child psychology for processing trauma.

The contemporary works displayed at this exhibition make use of the complex mode of action of the diorama, to render our inextricable modern world accessible and intelligible not only for the spectator but also for the artist. The works presented take on layers of almost mystical connotations. They awake a childlike wonder in us, allowing a glimpse into another dimension, be

Eva GONGGRUIP: *Belépis* | *On Entre*, 2018/2022 blackbox VR-készlettel | blackbox and VR set * **videórészlet | film still **A művész és a WeMakeVR jóvoltából** | Courtesy of the artist & WeMakeVR**

A Ludwig Múzeum kiállításán bemutatott művek megjelenési formái a tudományos igényű, terepasztalra emlékeztető reprezentációktól (Albert Ádám, Tranker Kata) az eklektikus gyűjteményeken át (Bp. Szabó György, Babos Zsili Bertalan) a babaházakat idéző munkákig (Eva Gonggrijp, Szabó Eszter) terjednek. Találkozhatunk miniatűr világokkal (Curtis Talwst Santiago) és monumentális immerzív installációkkal (Tracey Snelling), amelyekben akár el is veszhetünk. Több ízben kilépünk a doboztér keretéből, és részeli lehetünk a dioráma világának (Alexandra Crouwers, Daniel Ernst). Több műben is megjelenik a groteszk álmvilág (Karácsonyi László, Szöllösi Géza, Pista Horror, Janie Geiser).

A változatos művészi attitűdök a dioráma-érzés és a befogadási mechanizmus különböző megjelenési formáit járják körül kortárs művészeti eszközök segítségével.

it science-fictional, frightening, or simply an expression of our subconscious.

In terms of their format, the works presented here at Ludwig Museum range from scientific, field-table-like representations (Ádám Albert, Kata Tranker), through eclectic collections (György Bp. Szabó, Zsili Bertalan Babos), to works evoking doll houses (Eva Gonggrijp, Eszter Szabó). Multiple works evoke a grotesque dreamworld (László Karácsonyi, Géza Szöllösi, Pista Horror, Janie Geiser). We may come across miniature worlds (Curtis Talwst Santiago), as well as monumental immersive installations (Tracey Snelling). We step out of the limited space defined by the model's box, to become a part of the world of the diorama (Alexandra Crouwers, Daniel Ernst).

Using the tools of contemporary art, these diverse artistic attitudes explore the different forms of appearance of the diorama-feeling and its receptive mechanism.

KISEBB VILÁGOK. DIORÁMA A KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

SMALLER WORLDS. DIORAMA IN CONTEMPORARY ART

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

2022. 10. 14. – 2023. 01. 15.

KURÁTOROK | CURATORS

Jan ELANTKOWSKI, PETRÓ Zsuzska

KIÁLLÍTÁSI KONCEPCIÓ | EXHIBITION CONCEPT

PETRÓ Zsuzska

SZÖVEG | TEXT

Jan ELANTKOWSKI (JE), PETRÓ Zsuzska (PZs)

SZÖVEGGONDOZÁS | PROOFREADING

DÉKEI Kriszta, IVACS Ágnes

FORDÍTÁS | TRANSLATION

PETRÓ Zsuzska

GRAFIKAI TERV | GRAPHIC DESIGN

FERENCZY László – lav.design

NYOMDA | PRINTING:

EPC Nyomda

FELELŐS KIADÓ | PUBLISHER RESPONSIBLE

dr. FABÉNYI Julia,

a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum igazgatója

Director of Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

KIADJA | PUBLISHED BY

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, 2022. október

Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art, October 2022

Készült 3000 példányban, 2022-ben

3000 printed copies, 2022

2022

© a szerzők | authors

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

műpa
Budapest

Collegium Hungaricum
Berlin

Netherlands

mondriaan
fund

WeMakeVR.com

SOLEDAD SENLLE ART FOUNDATION

ROADSTER

A kiállítás a Liszt Ünnep keretében a Műpa és a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum közös programja. | This exhibition of the Liszt Fest is jointly presented by Műpa Budapest and Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art.

LUDWIG — KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

Műpa Budapest | H-1095 Budapest,
Komor Marcell u. 1. | Tel: (+36 1) 555 3444
info@ludwigmuseum.hu | ludwigmuseum.hu
facebook.com/ludwigmuseum
ludwigmuseum.blog.hu

A kiállítás nyitva | The exhibition is open:
kedd-vasárnap: 10:00-20:00
Tuesday-Sunday: 10 a.m. – 8 p.m.
A múzeum hétfőn zárva.
The museum is closed on Mondays.

